

Vilkår for værdipapirhandel

Generelt

Handel med værdipapirer i sparekassen er underlagt lovgivning, som har til formål at give øget beskyttelse af dig, der handler værdipapirer samt sikre et stabilt marked for investeringer og øge gennemsigtigheden til gavn for dig.

Vilkår for værdipapirhandel gælder for detailkunders handel med de værdipapirer (finansielle instrumenter), sparekassen tilbyder handel med.

Vilkårene gælder, medmindre andet udtrykkeligt er aftalt mellem dig og sparekassen.

Forretningsmodel for distribution af investeringsprodukter

Som investeringskunde i sparekassen har du valgt at være kunde i et rådgivningsinstitut. Det er derfor ikke muligt for dig at fravælge en af nedenstående distributionsformer.

Sparekassens forretningsmodel for distribution af investeringsprodukter indeholder relevante løbende servicetilbud til dig, uanset hvilken distributionsform du benytter.

Sparekassen anvender en kombineret forretningsmodel for distribution. Forretningsmodellen indebærer, at handler kan gennemføres på en af følgende måder:

- værdipapirhandel med personlig investeringsrådgivning
- værdipapirhandel som udelukkende er ordreførelse (execution only).

Politikker

Sparekassen har udarbejdet ”Ordreførelsespolitik” og ”Politik for interessekonflikter”, som er relevante i forhold til værdipapirhandel i sparekassen. De findes på www.fmspks.dk eller fås ved henvendelse til sparekassen.

Interessekonflikter

Når du handler værdipapirer eller modtager andre finansielle tjenesteydelser hos sparekassen, er der risiko for, at der kan opstå en interessekonflikt mellem sparekassen og dine interesser.

Sparekassen bestræber sig på inden for rammerne af en overordnet politik vedrørende interessekonflikter at indkredse og forhindre eller håndtere de interessekonflikter, der opstår i forbindelse med sparekassens forretningsaktiviteter i tilknytning til værdipapirhandel.

Provisioner

Med henblik på at øge kvaliteten af den investeringservice eller accessoriske tjenesteydelse, som sparekassen yder til dig, kan sparekassen i forbindelse med ydelse af investeringsrådgivning eller ordreførelse modtage provisioner fra en samarbejdspartner, f.eks. en investeringsforening.

På sparekassens hjemmeside er der information om de provisioner, som sparekassen modtager fra samarbejdspartnere på værdipapiriområdet.

Kundekategorisering

Sparekassen har, inden der ydes investeringservice, inddelt kunderne i kategorierne detailkunder, professionelle kunder eller godkendte modparter. Kategoriseringen har betydning for, hvilken beskyttelse sparekassen skal yde dig i form af rådgivning og informationer. Detailkunder har det højeste

beskyttelsesniveau, professionelle kunder har mindre beskyttelse, og godkendte modparter har som udgangspunkt ingen beskyttelse. Sparekassen kan eventuelt tilbyde at indplacere dig i en anden kundekategori. Dette vil have betydning for dit beskyttelsesniveau. Du kan få yderligere information om mulighederne for og konsekvenserne af at blive omkategoriseret i sparekassen.

LEI-koder

Alle virksomheder og foreninger m.v., der ønsker at handle med aktier, obligationer eller andre finansielle instrumenter, skal have en såkaldt LEI-kode.

LEI står for Legal Entity Identifier. En LEI-kode er en standardiseret kode bestående af både tal og bogstaver. Koden indeholder nøgleoplysninger, der gør det muligt klart og entydigt at identificere virksomheder globalt. Formålet er at sikre en effektiv markedsmisbrugsovervågning, hvor kundeidentifikationen er ensartet, entydig og pålidelig i hele EU.

Du skal være opmærksom på, at sparekassen ikke gennemfører transaktioner for virksomheder og foreninger m.v., hvis de ikke har oplyst deres LEI-kode til sparekassen. På www.fmspks.dk er der mere information om LEI-koder.

Oplysninger om finansielle instrumenter og investeringsstrategier

På www.fmspks.dk findes der relevant vejledning om de risici, der er forbundet med investering i de pågældende finansielle instrumenter og særlige investeringsstrategier, som sparekassen tilbyder.

På www.fmspks.dk findes der en generel beskrivelse af udvalgte finansielle instrumenters funktion og forventet udvikling under forskellige markedsforhold, herunder både positive og negative forhold, samt de særlige risici, der er forbundet med de relevante instrumenter.

Markedsmisbrug

Sparekassen henleder din opmærksomhed på, at du ikke må købe, sælge eller opfordre andre til at købe og sælge værdipapirer, hvis du har intern viden, der kan have betydning for handlen (misbrug af intern viden).

Det er også forbudt at handle på en måde, der er egnet til at påvirke kursen på et værdipapir, der afviger fra værdipapirets værdi i markedet (markedsmanipulation). Overtrædelse af forbuddene mod misbrug af intern viden og markedsmanipulation kan straffes med bøde eller fængsel.

Investeringsrådgivning

Ved investeringsrådgivning forstås personlige anbefalinger til dig om transaktioner i tilknytning til finansielle instrumenter. Ved personlig anbefaling forstås en anbefaling, der gives til dig i din egenskab af investor, som tager udgangspunkt i dine egne omstændigheder, og som udgør en anbefaling til at tage et af følgende skridt:

- 1) at købe, sælge, tegne, udveksle, indløse, beholde eller garantere et bestemt finansielt instrument, eller
- 2) at udøve eller undlade at udøve en rettighed, der skyldes et bestemt finansielt instrument, til at købe, sælge, tegne, udveksle eller indløse et finansielt instrument.

Medmindre der er indgået særskilt aftale med dig herom, vil sparekassen ikke periodisk vurdere egnetheden af de finansielle instrumenter, som du er blevet anbefalet.

Du skal være opmærksom på, at rådgivningen ikke ydes på et uafhængigt grundlag.

Sparekassens investeringsrådgivning er baseret på en begrænset analyse af forskellige typer finansielle instrumenter, der udstedes eller leveres af juridiske enheder, der har nære forbindelser til sparekassen.

Indhentelse af informationer forud for investeringsrådgivning

Når sparekassen yder investeringsrådgivning, vil sparekassen indhente de nødvendige oplysninger om dit:

- 1) kendskab til og erfaring på det investeringsområde, som er relevant for det specifikke type produkt eller tjenesteydelse,
- 2) finansielle situation, herunder din evne til at bære tab, og
- 3) investeringsformål, herunder din risikovillighed.

Med udgangspunkt i dine oplysninger vil sparekassen anbefale dig den tjenesteydelse og de finansielle instrumenter, der egner sig for dig, og som er i overensstemmelse med din risikovillighed og evne til at bære et tab.

Dine oplysningsforpligtelser

Du forventes at levere korrekte, opdaterede og fuldstændige oplysninger, der er nødvendige for sparekassens investeringsrådgivning.

Sparekassen kan lægge oplysninger fra dig til grund, medmindre sparekassen ved eller burde vide, at disse oplysninger er forældede, fejlagtige, unøjagtige eller ufuldstændige. Sparekassen kan lægge dine oplysninger til grund i den form, du afgiver dem.

Manglende kundeoplysninger

Får sparekassen ikke de fornødne, relevante oplysninger til at give en anbefaling rettet til dig personligt om transaktioner i specifikke, finansielle instrumenter, er det ikke muligt for sparekassen at rådgive dig om investeringsvalg. Sparekassen kan imidlertid anbefale eller udføre et alternativt produkt, transaktion eller tjenesteydelse, såfremt dette er egnet for dig på baggrund af de oplysninger, som sparekassen har fået.

Egnethedserklæring

Når sparekassen udøver investeringsrådgivning til dig som detailkunde udarbejdes der, inden transaktionen foretages, en skriftlig erklæring om egnethed, hvoraf det fremgår, hvilken type investeringsrådgivning der er ydet, og hvordan denne rådgivning stemmer overens med dine præferencer, mål og andre karakteristika. Du opfordres til at læse erklæringen igennem umiddelbart efter modtagelsen.

Hvis aftalen om at købe eller sælge et værdipapir indgås ved hjælp af fjernkommunikation, som forhindrer en forudgående afgivelse af en erklæring om egnethed, er sparekassen berettiget til at afgive erklæringen om egnethed på et varigt medium uden unødigt forsinkelse efter gennemførelsen af transaktionen.

Hvis sparekassen yder porteføljepleje, eller hvis sparekassen i forbindelse med udøvelse af investeringsrådgivning, har underrettet dig om, at sparekassen vil gennemføre en periodisk vurdering af egnetheden, vil den periodiske rapport indeholde en ajourført erklæring om egnethed, hvori sparekassen beskriver, hvordan investeringen passer til dine præferencer og mål, og er tilpasset dine forhold.

Handel uden rådgivning

Sparekassen vurderer kun, om et værdipapir er egnet for dig, hvis sparekassen yder investeringsrådgivning. Hvis du ønsker at få gennemført en ordre i et værdipapir, som ikke betragtes som simpelt, vil sparekassen dog udbede sig oplysninger fra dig om dit kendskab til og erfaring på det investeringsområde, som er relevant for den type produkt eller tjenesteydelse, der efterspørges. På baggrund af oplysningerne vil sparekassen vurdere, om det påtænkte produkt eller den påtænkte tjenesteydelse er hensigtsmæssig for dig.

Udelukkende ordredførelse

Hvis du udelukkende ønsker at få gennemført en ordre, vil sparekassen gennemføre transaktionen uden at indhente oplysninger om dit kendskab, erfaring, finansielle situation eller investeringsformål.

Tilbuddet om udelukkende ordredførelse er begrænset til simple værdipapirer eksempelvis noterede aktier, obligationer og andele investeringsforeninger.

Når du anmoder om udelukkende at få udført ordrer i sparekassen, har sparekassen ikke pligt til at vurdere det leverede eller tilbudte instruments eller den ydede eller tilbudte tjenesteydelses hensigtsmæssighed, hvilket betyder, at du ikke nyder godt af den beskyttelse, denne vurdering indebærer.

Dette gælder, uanset ordren afgives via sparekassens elektroniske handelsplatforme, via telefonen eller ved personlig fysisk henvendelse til sparekassen.

Udelukkende ordredførelse er ikke muligt i forbindelse med investeringslån og lignende.

Risikomærkning af investeringsprodukter

Investeringsprodukter er risikomærket i henhold til bekendtgørelse om risikomærkning af investeringsprodukter. På sparekassens hjemmeside er der yderligere information om risikomærkning af forskellige investeringsprodukter samt indplaceringen af forskellige produkttyper i grønne, gule og røde kategorier.

Sparekassen vil, når det er relevant, give oplysninger om risikomærkning af investeringsprodukter. I nogle tilfælde vil rådgivningen til kunden blive betragtet som led i en løbende rådgivning. I disse situationer vil der ikke blive foretaget en gennemgang af risikomærkningen.

Central investorinformation

I forbindelse med udbud af investeringsforeningsbeviser (UCITS) og sammensatte investeringsprodukter (PRIIP's) udarbejdes dokumentet "Central investorinformation". Det er et dokument med bl.a. oplysninger om investeringens indhold, afkast, risiko og omkostninger. X-sparekassen stiller dokumentet vederlagsfrit til rådighed for dig som detailkunde, som sparekassen rådgiver om eller samarbejder med, før afgivelse af ordre om køb.

Afgivelse af ordrer

Du kan afgive ordrer i sparekassens afdelinger via telefon eller via en af sparekassens online løsninger. [Ordrer kan desuden afgives pr. brev eller telefax]

Handelsform

Sparekassen tilbyder via en eller flere af sparekassens samarbejdspartnere at afvikle ordren som børshandel eller strakshandel.

En strakshandel er karakteriseret ved, at du aftaler prisen med sparekassen inden ordrens gennemførelse. Sparekassen tilbyder strakshandel i et udvalg af værdipapirer. Sparekassen forbeholder sig ret til frit at vælge, på hvilke tidspunkter strakshandelskurser stilles og ret til frit at suspendere prisstillelsen.

En børshandel er karakteriseret ved, at din ordre videresendes til udførelse på et reguleret marked.

Ordretyper

Når sparekassen har modtaget dine ordre, er den bindende for dig, og du kan derfor ikke slette eller tilbagekalde ordren, medmindre den endnu ikke er ekspederet.

Sparekassen tilbyder følgende ordretyper, der hver især har egne karakteristika. En ordre kan gennemføres som en:

Markedsordre

- Markedsordre med limit (limitordre)

En limiteret ordre er karakteriseret ved, at du angiver den højeste eller laveste kurs, du ønsker at købe henholdsvis sælge et givet værdipapir til samt den periode, ordren skal være gældende. Limiterede ordrer anvendes, hvis du ønsker at købe eller sælge til en bestemt kurs. Der kan være fastsat begrænsninger på de enkelte værdipapirer for, hvor meget limit må afvige fra den gældende markedskurs.

Sparekassen eller den af sparekassen valgte samarbejdspartner søger at udføre ordren, når kursen svarer til den, du har fastsat. Ved en limiteret ordre kan du imidlertid risikere, at ordren slet ikke bliver gennemført, fordi der på det regulerede marked ikke findes modparter, der ønsker at handle det pågældende værdipapir, eller fordi det aktuelle kursniveau har bevæget sig væk fra den kurs, du har angivet.

- Markedsordre uden limit (markedsordre)

En markedsordre uden limit er karakteriseret ved, at du afgiver en ordre til sparekassen om køb eller salg af et værdipapir, der gennemføres bedst muligt, jf. sparekassens ordreudførelsespolitik under forudsætning af, at det er muligt at tilvejebringe eller afhænde det pågældende værdipapir.

Hvis du vælger en ”markedsordre uden limit”, vil sparekassen ud fra de gældende markedsvilkår fastsætte, hvilken limitkurs sparekassen skal forsøge at gennemføre din ordre til. Vælger sparekassen, at ordren skal søges gennemført via en samarbejdspartner, kan limitering ske hos den valgte samarbejdspartner.

Handelssteder

Ved udførelse af kundeordrer har sparekassen udvalgt en række handelssteder, som sætter sparekassen i stand til løbende at opnå det bedst mulige resultat for dig.

Sparekassens annullering af fejlhandler

Sparekassen forbeholder sig ret til at annullere allerede indgåede handler, såfremt det relevante handelssted beslutter, at der er tale om fejlhandel. Ved fejlhandel forstås handler, hvor der i forbindelse med tilvejebringelsen, afsætningen eller prisfastsættelsen på det relevante handelssted har været tale om en fejl, og hvor modparten reklamerer straks.

Beslutter det relevante handelssted at annullere en handel, tilbagefører sparekassen relevante instrumenter og midler til parterne. Annulleres din handel, vil du hurtigst muligt få besked fra sparekassen. Hvis ordren ønskes gennemført på ny, skal sparekassen kontaktes.

Valutakurs

Når der handles udenlandske værdipapirer er der normalt tilknyttet en valutahandel, som modsvarer beløbet i fremmed valuta på værdipapirhandlen. Selve afregningen finder sted i danske kroner, medmindre andet er aftalt. Selve værdipapirhandlen finder sted med det aktuelle lands normale afviklingsvilkår, medmindre andet er aftalt.

Valutakursen fastsættes ved, at sparekassen foretager afdækning af valuta på handelsdagen eller senest efterfølgende bankdag for værdipapirhandlen, medmindre andet er aftalt. Valutahandlen finder sted til markedskurs.

På [indsæt x-pengeinstituts hjemmeside] er der oplysninger om valuta og gældende referencekurser.

Den benyttede valutakurs vil, når transaktionen omfatter en valutaveksling, fremgå af afregningsnotaen.

Kurtage ved handel

For at få gennemført en handel med værdipapirer betaler du en kurtage til sparekassen. Kurtagen beregnes af kursværdien. Når du køber, lægges kurtagen til afregningen, og når du sælger, trækkes kurtagen fra afregningen.

Herudover kan du i nogle tilfælde komme til at betale et tillæg til kursen, når du køber, eller du kan få et fradrag i kursen, hvis du sælger. Om der er tillæg/fradrag og størrelsen heraf afhænger imidlertid af den handelsform, du benytter. Oplysninger om kurtage og eventuelle andre gebyrer fremgår tydeligt af hver enkelt afregningsnota.

Sparekassens kurtagesatser ajourføres løbende i henhold til markedsforholdene. Information om de til enhver tid gældende satser kan fås ved henvendelse i sparekassens afdelinger eller ved opslag i sparekassens prislister.

Prisoplysninger

Sparekassen vil, når det er relevant, give dig oplysninger om alle omkostninger og dertil knyttede gebyrer, herunder omkostninger forbundet med:

- 1) Den relevante investeringservice og eventuelle accessoriske tjenesteydelser.

De finansielle instrumenter som anbefales eller markedsføres til dig, som ikke skyldes tilstedeværelsen af underliggende markedsrisici.

Sparekassen oplyser om, hvordan omkostninger skal betales, herunder om visse omkostninger betales indirekte via en tredjepart.

Sparekassen vil sammenfatte oplysningerne om omkostninger og gebyrer, så du får et overblik over de samlede omkostninger og den samlede effekt på afkastet af investeringen, og hvis du anmoder om det, kan oplysningerne udspecificeres.

Oplysninger om omkostninger vil blive stillet til rådighed for dig regelmæssigt og mindst en gang om året i investeringens levetid.

Oplysningerne om omkostninger kan gives på en standardiseret måde.

Afvikling af fondshandler

Ved afvikling forstås betaling for og levering af handlede værdipapirer.

Afvikling af værdipapirhandel sker normalt som levering mod betaling 2-3 børsdage, efter ordren er gennemført - alt efter markedskonventionen på værdipapiret.

Afviklingsdagen for en handel med et værdipapir er samtidig valørdag/rentedato.

For udenlandske værdipapirer gælder særlige frister og regler for afvikling, som du kan få oplyst på forespørgsel.

Ved dine køb er sparekassens levering af værdipapirer betinget af, at sparekassen modtager endelig betaling af afregningsbeløbet senest på afviklingsdagen.

Ved dine salg af værdipapirer er sparekassens betaling af afregningsbeløbet betinget af, at sparekassen får ubetinget ejendomsret over værdipapirerne på afviklingsdagen. For købte værdipapirer registreret i værdipapircentralen gælder den begrænsning, at der først skal disponeres over disse på den tilhørende VP-konto den anden bankdag efter afviklingsdagen.

Værdipapirer registreret i værdipapircentralen skal være registreret i dit depot senest børsdagen før afviklingsdagen. På denne dag må der ikke være registreret rettigheder over de værdipapirer, der strider mod salget - f.eks. pantsætning eller købte værdipapirer, der endnu ikke er til din disposition.

Hvis en handel ikke kan afvikles på afviklingsdagen, pga. at du ikke kan betale eller levere, er du erstatningsansvarlig efter dansk rets almindelige regler. Ved handler, der gennemføres i kommission, bærer du risikoen for, at den part, som sparekassen har handlet med, kan betale eller levere.

Der skal endvidere henvises til sparekassens betingelser for opbevaring af værdipapirer i depot.

Rapportering

Sparekassen vil rapportere til dig om de ydelser, som sparekassen har udført for dig.

Rapporterne vil omfatte periodiske meddelelser til dig ud fra de involverede finansielle instrumenters type og kompleksitet og karakteren af den leverede tjenesteydelse, og hvor det er relevant, informere dig om omkostninger i forbindelse med de transaktioner og tjenesteydelser, der er gennemført for din regning.

Hvis dit depot omfatter positioner i gearede finansielle instrumenter, vil du få meddelelse, når den oprindelige værdi af hvert instrument falder med 10 %, og derefter ved hvert fald med 10 %. Meddelelse vil ske senest ved slutningen af den hverdag, hvor grænsen overskrides, eller slutningen af den næste hverdag, når grænsen ikke overskrides på en hverdag.

Ved ydelse af porteføljepleje, får du en særskilt meddelelse, når den samlede værdi af porteføljen (værdiansat ved begyndelsen af hver rapporteringsperiode) falder med 10 %, og derefter ved hvert fald med 10 %, senest ved slutningen af den hverdag, hvor denne grænse overskrides, eller slutningen af den næste hverdag i tilfælde, hvor grænsen ikke overskrides på en hverdag.

Afregningsnota

Når sparekassen på dine vegne har udført en ordre, modtager du senest den første hverdag, efter at handlen er indgået, en meddelelse med de væsentlige oplysninger om udførelsen af ordren, medmindre andet er aftalt med dig.

Sparekassen har ret til at give oplysninger om ordren ved brug af standardkoder.

Sparekassen vil på anmodning fra dig tillige give oplysninger om ordrens status.

Eventuelle indsigelser mod indholdet af meddelelsen skal fremsættes straks efter modtagelsen, og du bør omgående underrette sparekassen, hvis meddelelsen ikke modtages som aftalt, eller hvis der i øvrigt måtte

opstå fejl i denne forbindelse. For sen reklamation kan medføre, at sparekassen ikke kan stilles til ansvar for en eventuel skade, som kunne være undgået/minimeret, hvis du havde henvendt dig i tide.

Optagelse af telefonsamtaler

Med henblik på at styrke investorbeskyttelsen, forbedre markedsovervågningen og øge retssikkerheden for sparekassen og dig, er sparekassen forpligtet til at optage og opbevare telefonsamtaler og andre former for elektronisk kommunikation mellem sparekassen og dig, der fører til eller kan føre til transaktioner i finansielle instrumenter.

Optagelserne m.v. opbevares minimum i en periode på 5 år.

Optagelserne m.v. kan blive udleveret til relevante myndigheder.

Kunden kan anmode om at få adgang til optagelserne m.v.

Skattemæssige forhold

Sparekassen anbefaler, at du kontakter en skatterådgiver om de skattemæssige konsekvenser af investering i værdipapirer.

Ansvarsbegrænsning

Sparekassen påtager sig intet ansvar for den eventuelle skade, som en udenlandsk eller dansk agent måtte være skyld i, i forbindelse med udførelsen af en opgave for instituttet. Tilsvarende gælder skade, der skyldes en børs, clearing-/værdipapircentral eller lignende institutter.

Rapportering om ”short selling”

Hvis du ikke helt eller delvist ikke ejer de solgte værdipapirer på salgstidspunktet, er der tale om ”short selling”. EU har indført regler om rapportering af ”short selling” for europæiske aktier, europæiske statsobligationer m.v. Sparekassen er ved indberetning til myndighederne om dine salg forpligtet til at oplyse, om det er ”short selling”. Du skal derfor give pengeinstitut meddelelse, hvis du udfører ”short selling”. Hvis du ikke oplyser noget i forbindelse med handlen, forudsætter sparekassen, at der ikke er tale om ”short selling”.

Ændringer til disse vilkår

Sparekassen kan ændre Vilkår for værdipapirhandel uden varsel, når det er til fordel for dig. Ellers vil ændringer ske med 1 måneders varsel.

Oplysning om ændring af Vilkår for værdipapirhandel sker skriftligt, elektronisk eller ved annonce i dagspressen med henvisning til, hvor på sparekassens hjemmeside ændringerne kan ses.